

Igor Němec: Osobní údaje se mění za čokoládu

12. 2. 2015 11:58

Jaký byl rok 2014 pro Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ)? Do jisté míry průlomový, říká RNDr. Igor Němec, který stojí již desátý rok v čele instituce, jež chrání naše soukromí. A v bilančním rozhovoru přidává také informaci, co považuje za největší úspěch i neúspěch a jakou pokutu jeho úřad vloni udělil za obchodní spamy.

Foto: tan

Popisek: RNDr. Igor Němec, předseda Úřadu na ochranu osobních údajů

I mnoho let po vzniku vašeho úřadu můžeme zaslechnout hlasy zpochybňující jeho význam – jak byste na tyto, zřejmě věčné připomínky odpověděl při bilancování roku 2014?

Pokud bych měl velice stručně shrnout vývoj, nejdříve byla ochrana údajů jako taková, tedy nikdo nesměl sbírat data bez legálního a legitimního účelu. Potom se objevila teze ochrany soukromí a dnes je hlavní teorií, že žijeme své životy pod aplikacemi. Velkým průlomem byl případ Snowden, který ukázal, že existují mocnosti nebo instituce, které o nás vědí téměř vše. Za velký neúspěch považuji, že lidé stále nejsou schopni pochopit, že bezpečnost je jedna z nejdůležitějších otázek našeho života, ale zároveň dělají taková opatření, jako je například instalace kamerových systémů, které slouží pouze k monitorování slušných lidí.

Můžete zdůraznit jeden konkrétní případ z těch, které jste loni řešili, jako ten nejzásadnější? Z vašeho hlediska, nebo i z mediálního.

[Úřad](#) uložil pokutu 480 000 Kč společnosti eMarketing.CZ za šíření nevyžádaných obchodních sdělení. Uvedená společnost rozesílala po dobu přibližně jednoho roku obchodní sdělení v rozporu se zákonem o některých službách informační společnosti. Neprokovála předložením dokumentů, že adresáti rozesílaných sdělení poskytli souhlas s jejich zasíláním, ani nebylo prokázáno, že jde o zákazníky společnosti.

I letos jste se stali terčem kritiky, například v případě pokuty za instalování bezpečnostních kamer, která se dostala až před evropský soud. Jak tuto skutečnost vnímáte?

Pro nás je to vlastně vítězství. Soud rozhodl, že i na veřejnosti platí zákon na ochranu soukromí. To znamená, že nikdo nemůže monitorovat například náměstí a ohánět se svou bezpečností. Že prostě i takovéto sledování má své hranice.

Pokud byste měl vybrat jednu věc, která se vašemu úřadu loni povedla, co by to bylo?

Já si myslím, že to je právě ten rozsudek Evropského soudu, který ocenily úřady chránící osobní data po celé Evropě.

S čím naopak spokojen nejste?

Nejsem spokojen s tím, že se nám nedaří přesvědčit občany, zejména mládež, že osobní údaje jsou kromě jiného velmi důležitým obchodním artiklem. Že to je vlastně „zlato budoucnosti“, které dobrovolně, nebo někdy třeba za čokoládu, darují jiným.

V evropském měřítku měl asi největší ohlas verdikt Evropského soudu o právu o zapomnění.

Právo na zapomnění, ač to rozhodnutí Evropského soudu oslavily evropské instituce téměř nadšeně, považují za velmi sporné, nerealizovatelné, sociálně inženýrské, které je krokem do tmy.

Účastníte se jednání představitelů obdobných úřadů v zemích EU. Jaká největší ohrožení ochrany osobních údajů na této evropské platformě projednáváte?

Jsou to Google, Facebook, předávání dat do USA a do třetích zemí, sběr dat leteckými společnostmi, ale hlavně příprava Evropské direktivy o osobních údajích, která by měla platit od roku 2016.

Vzhledem k vašim desetiletým zkušenostem s touto problematikou můžete srovnávat, jak se mění v čase u nás i v EU.

Když jsem nastoupil do úřadu, prakticky jej nikdo neznal. Dokonce ani já, a to žiju na Praze 7 již šestapadesát let, jsem nevěděl, že v této části metropole tato instituce sídlí. Od té doby se podařilo to, co jsem si dal za cíl - totiž aby se ochrana osobních údajů dostala do povědomí jako jeden ze základních prvků ochrany svobody občanů. Na začátku jsem si neuvědomoval, jak silné je to sdělení. Připomeňme si, že v té době neexistovaly sociální sítě, kamerové systémy teprve začínaly. Ale bylo už po 11. září v USA a s tímto datem se změnil svět, ve kterém žijeme. Jsem až zděšen, jaká byla přijata opatření k takzvané bezpečnosti občanů.

Dospěli jsme k absolutnímu sběru osobních údajů po celém světě, což vede ke společnosti, kde je vše monitorováno a pod kontrolou kamer, odposlechnů a čtení soukromých emailů.

Řeší jinde v EU podobné problémy s ochranou osobních údajů, nebo jsme v něčem specifičtí?

Ano, jsme. Náš úřad je poměrně mladý, vznikl v roce 2000 na základě implementace evropské směrnice. Na rozdíl od jiných států je český úřad vybaven značnou nezávislostí a vysokými kompetencemi. Můžeme ukládat poměrně vysoké pokuty a máme i významnou legislativní možnost připomínkovat připravované zákony.

Loňský rok bývá charakterizován jako období eskalace mezinárodního napětí i ohrožení demokracie a svobod, jak je vnímá naše kultura. Jaký je váš komentář?

Myslím, že bychom si všichni měli především zachovat si chladnou hlavu. Na tapetě svého počítače v práci mám slova Benjamina Franklina, která bych citoval: „Ten, kdo se ve jménu bezpečnosti vzdává svobody, nezaslouží si ani svobodu ani bezpečnost.“

Partner článku

<http://www.krajkelisty.cz/stredocesky-kraj/7734-igor-nemec-osobni-udaje-se-meni-za-cokoladu.htm>

<http://www.vzory.cz/uouu/igor-nemec-osobni-udaje-se-meni-za-cokoladu/#.VNm5lFrd7dk>